

BACHELOR VERPLEEGKUNDE DEELTIJD

Verpleegkundig leiderschap en EBP

Planningsgroep

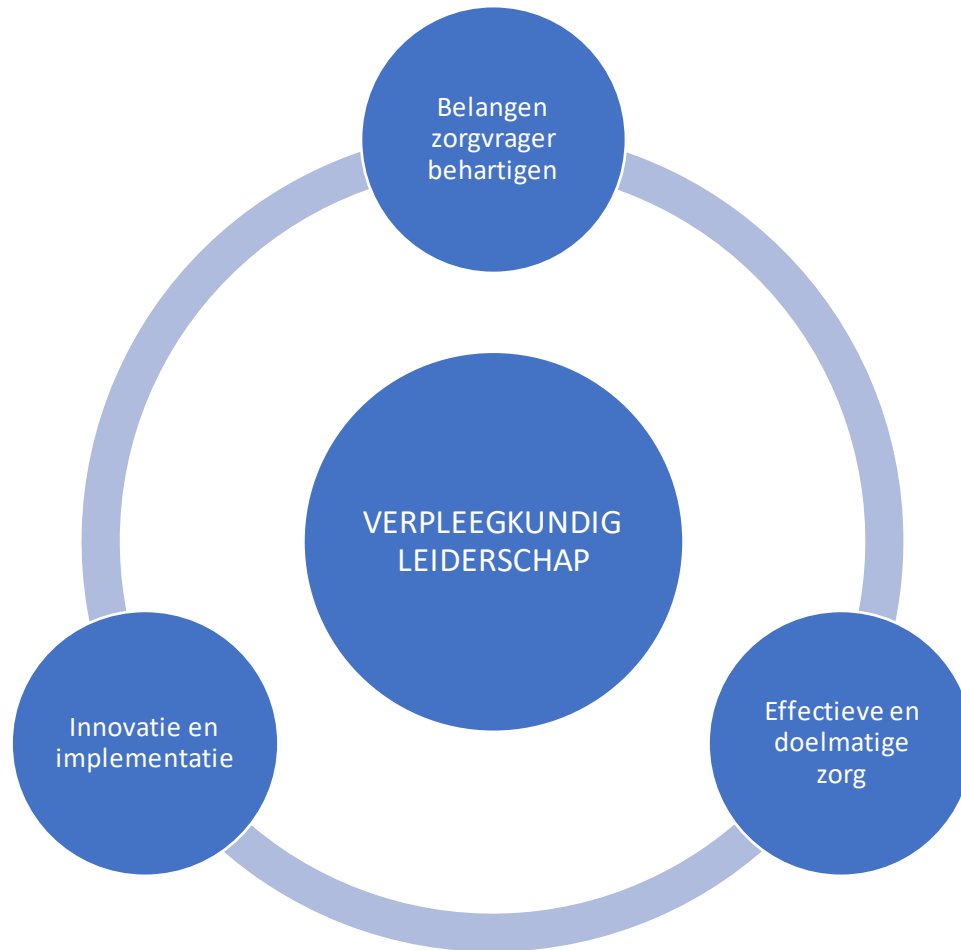
Jolanda Chua en Ilvy Leenders

Voorstelronde

- Naam
- Organisatie/afdeling
- Kennis van EBP/CAT/Onderzoek
- Verwachtingen

VERPLEEGKUNDIG LEIDERSCHAP

CANMEDS-rollen

CANMEDS-rollen:

- Samenwerkingspartner
- Reflectieve EBP professional
- Organisator
- Professional en kwaliteitsbevorderaar

COMPETENTIEGEBIEDEN
VERPLEEGKUNDIGE IN CANMEDS

LEERTAKEN

- **Leertaak 1 Patient Empowerment (5 Lesdagen)**

Je levert een bijdrage aan patient empowerment. Je benadert de zorgvrager op basis van gelijkwaardigheid en ondersteunt de zorgvrager in het kenbaar maken van de eigen wensen en behoeften. Het proces van gezamenlijke besluitvorming wordt toegepast om tot passende zorg te komen.

- **Leertaak 2 Toepassen van EBP (5 Lesdagen)**

De student handelt vanuit een continue aanwezig onderzoekend vermogen leidend tot reflectie, evidence based practice (EBP) en innovatie van de beroepspraktijk. De student weegt, in samenspraak met de zorgvrager (en/of diens netwerk), collega's en andere disciplines, en verantwoordt het handelen in hoog complexe zorgsituaties vanuit verschillende kennisbronnen. Deze kennisbronnen zijn professionele expertise, persoonlijke kennis, wensen en voorkeuren van de zorgvragen en/of diens netwerk, en actief gezochte recente (verpleegkundige) kennis uit wetenschappelijk literatuur, richtlijnen en/of protocollen.

- **Leertaak 3 Kwaliteit en Veiligheid (5 Lesdagen)**

De student toont leiderschap in het verpleegkundig handelen, in de samenwerking met anderen en weegt de verschillende belangen, waarbij het belang van de zorgvrager voorop staat. De verpleegkundige neemt verantwoordelijkheid voor de veiligheid van zorgvragers en medewerkers binnen de organisatie. De student is in staat zelfstandig een proactieve bijdrage t.b.v. kwaliteit van zorg van de directe zorgsetting te leveren. Hij/zij levert een bijdrage aan kwaliteitssystemen door kwaliteit te borgen dan wel kwaliteit te verbeteren zowel op het niveau van de individuele zorgverlening als op het niveau van de eenheid waarin hij/zij werkt. Hierbij werkt hij/zij samen met collega's bij de uitvoering, ontwikkeling en innovatie van kwaliteitszorg van de zorgorganisatie.

TOETSING

- **Leertaak 1 Shared Decision Making**
- Toetsvorm: Performance Assessment
- Waardering in de praktijk

- **Leertaak 2 Critical Appraisal of a Topic**
- Toetsvorm: Verslag
- Waardering in de praktijk

- **Leertaak 3 Verbeterplan**
- Toetsvorm: Presentatie
- Waardering in de praktijk

Het 7-stappen model voor SDM

Probleemoriëntatie: beschrijving aard en omvang van het probleem

Probleemverheldering: informatieverzameling en analyse van het probleem

Inventarisatie van mogelijke oplossingen

Evaluatie van mogelijke oplossingen

Keuze van 'beste' oplossing op grond van voorgaande evaluatie

Vorbereiden van de gekozen oplossing

Uitvoering van de gekozen oplossing

Wie weet wat een CAT is?

CAT - Een klinische vraag of onzekerheid

Een Critically Appraised Topic is een systematische samenvatting van de resultaten van een klein aantal studies over onderwerpen vanuit de dagelijkse praktijk.

Doel

Bachelorverpleegkundigen:

- Zijn in staat wetenschappelijke literatuur te vinden, lezen en beoordelen
- Zijn in staat zelfstandig beargumenteerde keuzes te maken bij voorkomende problemen
- Zijn in staat een vertaalslag te maken van wetenschappelijke onderzoeksresultaten naar verpleegkundige beroepspraktijk
- Doén dit ook

EBP

afbeelding 1

Voorbeelden onderwerpen voor een CAT

- **Hoe effectief is wisselgigging bij decubitus**
- **Wondbehandeling met behulp van maden**
- **Preoperatief scheren (wanneer wel, wanneer niet en waarom)**
- **Desinfecteren vóór injecteren**
- **Hoe effectief is Sudocreme bij het voorkomen van intertrigo?**
- **Hoe zinvol is geheugentraining eigenlijk na ECT?**
- **Verpleegkundige interventies bij obstipatie**
- **Toepassen van LEGOtm speltherapie voor kinderen met autisme**

Voorbeelden

- **Beter laten lijst:**
<https://www.venvn.nl/Portals/1/Nieuws/2017%20Documenten/Beter%20laten%20Aanbevelingen%20.pdf>
- **Cat boekje:** <https://www.nursing.nl/amc-boekje-met-20-ebp-casussen-verschenen/>
- **Nursing**

Is het tot zover helder?

De 5 stappen van EBP en CAT

1. Het vertalen van de vraag in een goed gestructureerde vraag van het PICO formaat (=CAT)

P = patiënt of patiëntenpopulatie

I = interventie

C = comparison of co-interventie

O = outcome / resultaat

2. Het verrichten van een zoekactie op zoek naar relevante literatuur (beste bewijsmateriaal) (=CAT)

3. Het kritisch evalueren van de gevonden relevante studies op methodologische kwaliteit en toepasbaarheid (=CAT)

4. Het toepassen van het resultaat (beschikbare bewijs)

5. Het regelmatig evalueren van het proces en het resultaat

Stap 1. Vertalen vraag in een PICO vraag

Formules voor een goede vraag:

“Leidt {I} bij {P} tot grotere verbetering/minder klachten van {O} dan {C}?”

“Leidt het toepassen van een verblijfskatheter gedurende zes weken bij patiënten met een postoperatieve blaasretentie, groter dan 500 milliliter tot minder complicaties dan het éénmalig katheteriseren van de blaas?”

Leidt het toepassen van een alternerende luchtmatras bij patiënten met een verhoogd risico op de ontwikkeling van decubitus tot minder ernstige decubitus dan het toepassen van een conventioneel antidecubitus matras?”

PICO en zoeken van artikelen

- **P = (adult) surgical patiënts**

AND

- **I = music therapy**

AND

- **C = No music therapy (usual care)**

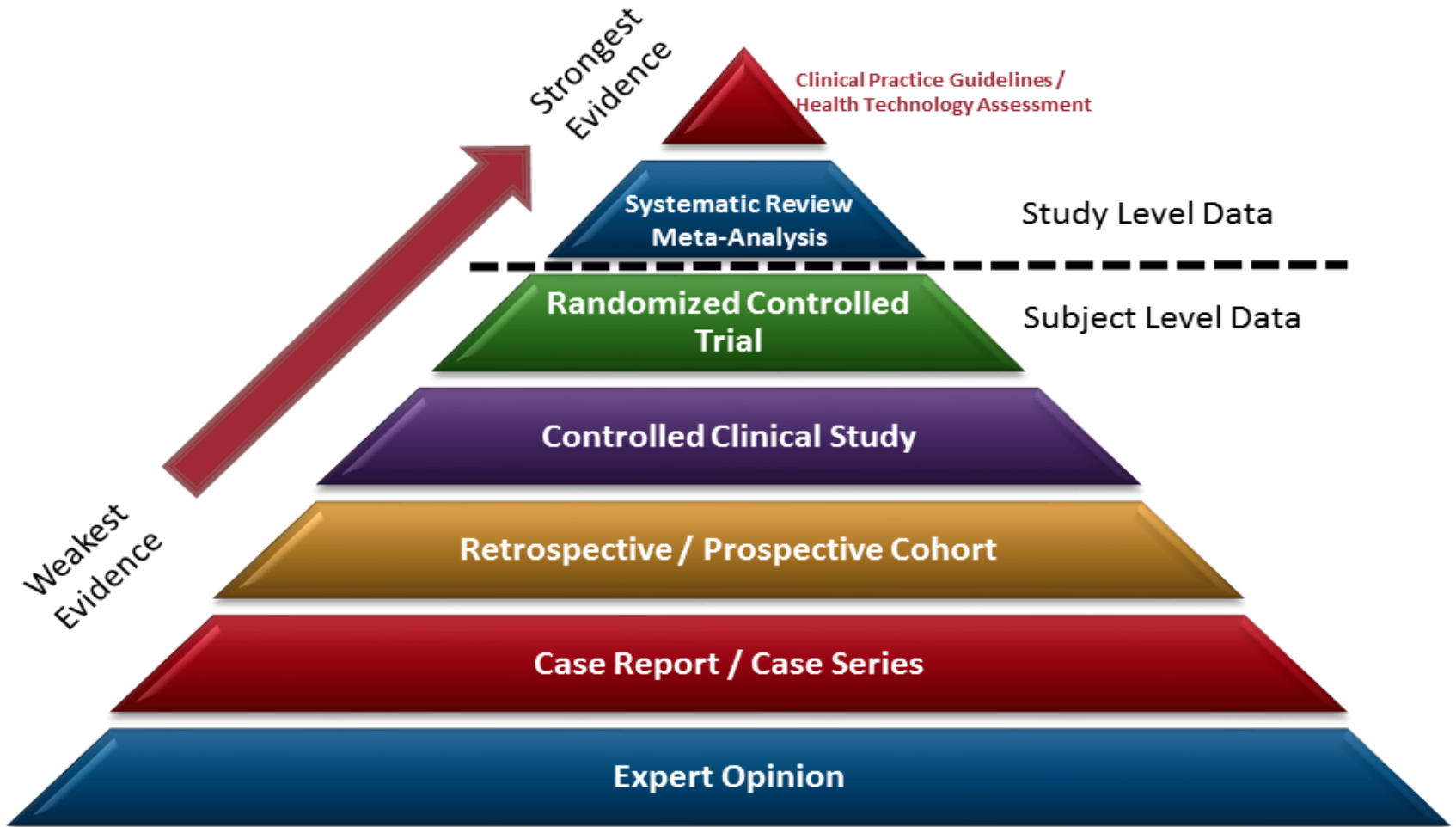
- **O = postoperative pain**

<https://www.youtube.com/watch?v=8v4NQmNMsSY>

Stap 2. Zoeken naar literatuur

- 1. Bepaal de databanken waarin je gaat zoeken (bv PubMed, Cinahl of de Cochrane Library via studiecentrum HAN?)**
- 2. Bepaal per PICO onderdeel de zoektermen en combinaties van zoektermen**
- 3. Bepaal inhoudelijke en methodologische selectiecriteria (PICO & levels of evidence)**
- 4. Start met zoeken in de gekozen databanken**

Levels of Evidence

Hiërarchie van bewijs

Hiërarchie van evidence kent vijf niveaus (Cox):

1. Systematische review of meta-analyse van goede RCT's
2. Gerandomiseerde gecontroleerde trials (randomized controlled trials)
3. Gecontroleerde klinische trials (clinical controlled trial)
4. Niet experimentele studies
5. Mening van deskundigen of algemeen aanvaard handelen

Voorbeeld uit de praktijk

In een thuiszorgsituatie kom je bij een echtpaar waarvan de man diabetes heeft. Tijdens een gesprek met het echtpaar blijkt dat de man weinig aan lichaamsbeweging doet. Er ontstaat een discussie tussen het echtpaar. Mevrouw meent dat veel bewegen goed zou zijn voor de bloedsuikerregulatie. Volgens mijnheer is dat onzin. Je besluit op zoek te gaan naar bewijs voor het nut van extra lichaamsbeweging bij een diabetes patiënt.

Voorbeeld – PICO vraag

Leidt extra lichaamsbeweging {I} bij diabetes mellitus type 2 patiënten {P} tot een betere regulering van de bloedsuikerspiegel {O} dan zonder extra lichaamsbeweging {C}?

Zoekactie

- Je zoekt in de Cochrane Library naar systematic reviews. De zoektermen (beide in de titel, abstract of keywords) waren diabetes mellitus AND exercise.
- Je vindt 8 systematic reviews, waarvan er twee relevant waren. Een hiervan verviel, omdat dit (nog) een protocol was.
- Uit de review blijkt dat bij diabetes type 2 patiënten het de gemiddelde bloedsuikerspiegel significant daalt door lichaamsbeweging.

Beslissing

- **De resultaten zijn relevant voor de verpleegkundige praktijk en kunnen diabetespatiënten motiveren meer aan lichaamsbeweging te doen.**
- **In een volgend bezoek aan de heer en mevrouw kun je de heer overtuigen van het nut van extra bewegen en de heer besluit om zich aan te melden bij een sportschool.**

Valkuilen bij het formuleren van een onderzoeksvraag

Concreet?

heldere termen?

Specifiek genoeg?

Te specifiek?

Enkelvoudige vraag?

Überhaupt een vraag?

Verpleegkundig?

Bron: Bakker E. & Van Buuren H. (2014) p. 25.

Tips voor studenten

- Zoek een onderwerp waarover je wetenschappelijke literatuur kunt vinden
- Maak gebruik van de mogelijkheden tijdens de lessen (samen oefenen, peerassessment, presenteren) om zo veel mogelijk feedback te krijgen
- Plan je tijd goed (het volgende vraagt enige tijd:)
 - Formuleren van een juiste PICO
 - Relevante zoektermen beschrijven
 - Zoeken naar bruikbare artikelen
 - Lezen van de artikelen
 - Beoordelen van bruikbare artikelen
 - Het schrijven zelf

Verbeterplan

- **Aanleiding**
- **SMART doelstelling**
- **Context analyse**
- **Implementatiestrategieën**
- **Passende en haalbare planning**
- **Borging en evaluatie**
- **Kosten en baten**

ANY
QUESTIONS
?

www.rekrutin.com

ReKruITIn.com

HAN_UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Vragen?

planningsgroep module 5